

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat BİLGİN tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Kamuda istihdam edilen çalışanların hakları, Ak Parti iktidarları boyunca sürekli geriye gitmiştir. Son 6 yılda, 3 defa yapılan toplu sözleşme pazarlıkları sonucunda yapılan zamların, memurların maaşlarında gerçek bir iyileşmeyi sağlamamış, memur ve memur emeklilerinin maaşları yüksek enflasyon karşısında eriyip gitmiştir. Kamu çalışanları ile memur emeklilerinin aldıkları zamlarla ekonomik olarak ayakta kalabilmesi çok zordur.

6'ncı dönem toplu sözleşme görüşmelerinin halen sürdüğü bugünlerde, yetkili sendika hükümetten, taban aylığa 600 lira seyyanen zam, 2022'de yüzde 21, 2023'te yüzde 17, her yıl yüzde 3 olmak üzere iki yılda toplam yüzde 6 refah payı artışı talebinde bulunmuştur. Bunun karşılığında hükümet tarafından 2022 için yüzde 5+6, 2023 yılı için ise yüzde 6+6 zam teklifi sunulmuştur. Yani hükümet, TÜİK'in makyajlayarak yüzde 18,95'e çektiği resmi enflasyon oranının bile altında bir teklif sunmuştur. Kaldı ki bugün gerçek enflasyon yüzde 50 civarındadır.

Birleşik Kamu İş tarafından her ay yapılan "halkın enflasyonu" araştırmasının Temmuz ayı sonuçlarına göre; Gıda fiyatlarında yıllık olarak -Temmuz 2020'ye göre- yüzde 35,7 oranında artmıştır. Bu yıl temmuzda geçen yılın temmuz ayına göre ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarında yüzde 24,8, et-balık fiyatlarında 17,8, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 35,1 oranında zamlanmıştır. Bir yıl öncesine göre yağ fiyatları yüzde 53,9 oranında, meyve fiyatları yüzde 69,1, sebze fiyatları ise yüzde 67,2 oranında artmıştır. Bakliyat fiyatları son bir yılda yüzde 29,2 diğer gıda fiyatları ise yüzde 15,4 oranında zamlanmıştır. 19 ayda kıyma yüzde 92, pirinç yüzde 50, makarna yüzde 37 artmıştır. Bunun yanında, doğalgaz 2021 yılının ilk 6 ayında 6 kere yüzde 1 zamlanmış, 1 Temmuz 2021'de ise yüzde 12 oranında zamlanmıştır. Elektriğe ise 1 Ocak 2021'de yüzde 6, 1 Temmuz 2021'de ise yüzde 15 oranında zam yapılmıştır.

TÜRK-İş tarafından yapılan araştırmaya göre ise Temmuz ayında, dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken aylık gıda harcaması tutarı yani açlık sınırı 2 bin 903 liradır. Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı yani yoksulluk sınırı 9 bin 457 liradır. Bekâr bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 3 bin 546 lira olarak açıklanmıştır.

Yapılan araştırmalarda da ortaya çıktığı gibi gerçek enflasyon TK'in açıkladığı gibi yüzde 18,95 değildir. Oysa TK'in, TÜFE verileri, özellikle memur, emekli, işçi maaş artışlarını ve faiz oranlarını doğrudan etkilediğinden toplumun tüm kesimlerini yakından ilgilendirmektedir. Bu sebeple TK'in TÜFE verilerinin gerçek veriler olması bütün vatandaşlarımızın ve özellikle dar gelirli vatandaşlarımızın yararına olan bir durumdur. Ancak 4 Ağustos 2021 tarihinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, enflasyonla ilgili olarak belli yerlere sinyal verdiğini söylemesi ve ardından TK'ten bir st düzey yetkilinin, kurumda enflasyon verilerine açık şekilde müdahale edildiğine dair açıklama yapması, TK'in gerçek verileri değil, hkmetin istediği verileri yayımladığı ve gerçek enflasyonu gizlediğini ortaya çıkmaktadır. TK'in enflasyon verilerine hkmetin doğrudan müdahale etmesi sonucunda, memurlara gerçek enflasyonla ilgisi olmayan çok düşük oranlarda, göstermelik zam verilmiş, bu durum da, kamu çalışanlarının ve memur emeklilerinin maaşlarının gerçek enflasyon, dolar ve altın karşısında erimesine neden olmuştur.

2015 yılında 9'uncu derecenin 1'inci kademesinde olan bir öğretmenin aylık maaşı ile 23 gram altın alınabilirken, 2016'da 20 gram, 2017'de 18 gram, 2018'de 15 gram, 2019'da 13 gram, 2020'de 9 gram, 2021'de de 9 gram altın alınabilmektedir. Aynı derece ve kademedeki bir öğretmenin aylık maaşı ile 2015 yılında 858 dolar alınabilirken, 2016'da 746 dolar, 2017'de 766 dolar, 2018'de 631 dolar, 2019'da 655 dolar, 2020'de 595 dolar, 2021'de 561 dolar alınabilmektedir.

9'uncu derecenin 1'inci kademesinde olan bir ğretmen 2015 yılında, yıllık 10 bin 300 dolar tutarında maaş alırken, 2021 yılında bu miktar, -yıllık 3 bin 600 dolar-, yani yüzde 35 oranında azalarak yıllık 6 bin 700 dolara düşmüştür. Yani bir öğretmenin 12 aylık maaşının, 4 ayı dolar karşısında erimiştir.

2015 yılında 8'inci derecenin 1'inci kademesinde olan bir polisin aylık maaşı ile 1200 dolar alabilirken, 2016'da 973 dolar, 2017'de 1045 dolar, 2018'de 847 dolar, 2019'da 904 dolar, 2020'de 871 dolar, 2021'de ise 805 dolar alabilmektedir. 2015 yılında 8'inci derecenin 1'inci kademesinde olan bir polisin aylık maaşı ile 32 gram altın alınabilirken, 2016'da 22 gram, 2017'de 18 gram, 2018'de 20 gram, 2019'da 18 gram, 2020'de 14 gram, 2021'de ise 13 gram altın alınabilmektedir.

8'inci derecenin 1'inci kademesinde olan bir polis 2015 yılında yıllık 14 bin 400 alırken, 2021 yılında bu miktar, yıllık 4 bin 800 dolar, yani yüzde 34 oranında azalarak, yıllık 9 bin 600 dolara düşmüştür. Yani bir polisin 12 aylık maaşının 4 ayı dolar karşısında erimiştir.

2015 yılında en düşük memur maaşı ile aylık 775 dolar alınabilirken, 2016'da 638 dolar, 2017'de 655 dolar, 2018'de 539 dolar, 2019'da 562 dolar, 2020'de 508 dolar, 2021'de ise 506 dolar alınabilmektedir. Yine en düşük memur maaşı ile 2015 yılında, aylık 21 gram altın alınabilirken, 2016'da 17 gram, 2017'de 15 gram, 2018'de 13 gram, 2019'da 11 gram, 2020'de 8 gram, 2021'de de yine 8 gram altın alınabilmektedir.

En düşük memur maaşı ile 2015 yılında, yıllık 9 bin 300 dolar alınırken, 2021 yılında bu miktar, yıllık 3 bin 228 dolar, yani yüzde 36 oranında azalarak yıllık 6 bin 72 dolara düşmüştür. Yani bir memurun 12 aylık maaşının 4 ayı dolar karşısında erimiştir.

Günden güne alım gücü düşen milyonlarca memurun, aldıkları ücret artışları ile geçimlerini sağlayabilmesi mümkün değildir. Hükümet, devletin sürekliliğini sağlayan milyonlarca memuru, verdiği sadaka gibi zamlarla, açlık ve yoksulluğa mahkum etmektedir. Bu nedenle, devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde kamu çalışanlarına ve emeklilere önceki yıllarda yaşadıkları kayıpları telafi edecek şekilde gerçek enflasyon oranında zam verilmesi şarttır.

Bu çerçevede;

1)En düşük memur maaşının son 6 yılda, aylık maaşının 269 dolar, yıllık maaşının da 3 bin 228 dolar düşmesinin nedeni nedir?

2)8'inci derecenin 1'inci kademesinde olan bir polisin, son 6 yılda, aylık maaşının 395 dolar, yıllık maaşının da 4 bin 800 dolar düşmesinin nedeni nedir?

3)9'uncu derecenin 1'inci kademesinde olan bir öğretmenin son 6 yılda, aylık maaşının 297 dolar, yıllık maaşının da 3 bin 600 dolar düşmesinin nedeni nedir?

4)6'ıncı dönem toplu sözleşme görüşmelerinde, hükümet tarafından kamu çalışanlarına, 2022-2023 yılları için TÜİK'in açıkladığı yüzde 18,95 olan, resmi enflasyonun bile altında bir artış önerilmesinin sebebi nedir?

5)Eğer ekonomi iyi yönetiliyorsa, kamu çalışanlarının maaşlarının 6 yılda, dolar karşısında, 4'te bir oranında erimesinin nedeni nedir?

6)6 yıl içinde 3 kere gerçekleştirilen toplu sözleşme görüşmelerinde, kamu çalışanlarının talepleri neden değerlendirmeye alınmamaktadır? Kamu çalışanlarının talepleri değerlendirmeye alınmayacaksa toplu sözleşme görüşmelerinin yapılmasının nedeni, bir formalitenin yerine getirmesi midir?

7)Memurların çoğunluğunun açlık sınırının altında maaş almasının sebebi nedir?

8)2022-2023 dönemi için memurlara TÜİK'in açıkladığı resmî enflasyonun çok üzerinde olan (en az %50) gerçek enflasyon kadar maaş artışı verilmesini düşünüyor musunuz? Eğer düşünmüyorsanız neden düşünmüyorsunuz?

9)Memurların maaşlarındaki dolar bazındaki 6 yıllık erimeyi bu toplu sözleşme döneminde telafi etmeyi düşünüyor musunuz?